

הבורסה

מוריצ וטונלר: 50% פחות!

שאלתי מבין אחר בענייני בורסה. שאלתי מה קורה. "תשמע", הוא אומר לי, "נס יכול להציל את הבורסה. אלה שהעיון לחזור לבורסה — נסוגים. אלה שעדי לאחרונה התפרנסו מהבורסה, איבדו תיקותם ובורחים. מי נשאר? אלה שאין להם ברירה, ואלה שיש להם חבילות כבדות של מניות בנקאיות וסבלנות לחכות. בינתיים יש הרבה פליטים. אלה רצים לדולר, ובעצם לא חשוב אם יהיה פיחות גדול או לא — יש לך משהו יותר טוב וגם בטוח?" אבל — אמרתי לו — עכשיו יהיו חיזוקים, הבנקים ייצבו שערים, יכניסו ביקושים יטפחו מניות, יצרו אווירה, המשקיעים יבואו. "מה אתה אומר? את הסיפור הזה כבר שמעתי", הוא משיב, "חזוק נחטוף לא חיזוק".

ביום הראשון התחילו סוף־סוף לחייך בבורסה. הבנקים הרימו אותה. אנשי בנק הפועלים. שנעדרו בגלל הדו במאי, "חטפו" ירדות בכמה מהניירות המטופחים עליהם. אבל אל דאגה, העניין יסתדר, אומרים לי.

בינתיים שאל אותי אחד הליצים של הבורסה, אם אני יודע מה זה ליפטנג באנגלית. בטח שאני יודע — להרים. כן, הוא אמר. זה עוד משהו ליפטנג, זה גם מתיחת עור הפנים בקוסמטיקה רפואית. נו, אז מה? תאר לעצמך מה קורה לאחת שמתחו לה את עור הפנים והיא מתחילה לצחוק? העור בכל הגוף, נמתח ואו טרה, הוא נקרע ורוקא במקום שישבים עליו. אז מה זה שייך לבורסה? שייך. אמרת קודם שהבנקים מרימים את הבורסה.

מישהו היסנה את תשומת ליבי ש...מוזאיקה וולפמן? עלתה ב־5% ביום הראשון. עיסקי המצבות בבורסה מתחילים לפרוח. ועוד משהו. המש מניות שטיפחו עליידי חברת הברוקרים של "מוריצ טונלר" איבדו תוך כמה ימים 50% מערכן: "אמסא", "גולדסרוסט", "בויקר", "תדיר" וגם ארית. יש לזה קשר בלתי־אמצעי למה שקרה שם בעקבות רצח אלטרוביץ. חבל, דווקא ברוקר ותיק וסימפטי, אף כי לא בליכך מצליח.

מה נשמע כבורסה? שאל אותי אחד שחושב שהוא חכם. אמרתי לו שבעיתונים ביום הרביעי וביום החמישי היה כתוב שהבנקים יעלו את המניות שלהם. הוא שאל אותי: אתה מאמין? אני תמיד מאמין למה שכתוב בעיתונים ובמיוחד אם הבנקים מעורבים בעניין. הוא קנה ביום הרביעי, הוא המשיך לקנות ביום החמישי, וביום השישי התחיל לקלל את העיתונים — לא את הבנקים ולא את הבורסה. מה אפשר לעשות? יש גם כאלה, אבל ביום הראשון השבוע האווירה השתפרה: גם זה משהו.

אבל לפני שנגיע לעניינים רציניים יותר, אני חייב לכה בריחה על החשבון. לסקוטי אחד היה נמק ברגל. מכיוון שהנמק התגלה מחוץ לארצו, שלחו אותו מייד לבית־חולים ושם אמרו לו שצריך לקטוע את רגלו. הוא הקים צעקות וסירב ככל תוקף. מה עושים? קראו לרופא יוצא סקוטלנד ואמרו לו: אולי תשכנע אותו. הלך למיטת בן ארצו, לחש באוזנו מה שלחש, וזה מייד הסכים. שאלו את הרופא. מה אמרת לו אמר להם: אמרתי לו שמצאתי קונה לנעל שלו. עכשיו יש לכם חומר למחשבה על הבורסה.

שאלתי ביום הראשון את אחד מעמירי־התווך של הבורסה: מה קורה? יש תשובה, ואפילו נבונה וחכמה ומה שאתם רוצים, אבל עם זה אי־אפשר לקנות במכולת.

ובכן, מה אומר מיודענו: תראה, יש הסכמה שבשתיקה שאת השוק צריך להעלות. היחידים שיכולים לעשות את זה הם הבנקים. אין להם ברירה, אחרת כל השוק יפול. התחיל בעניין "בנק לאומי" ולאט־לאט מצטרפים הבנקים האחרים, אבל זה לא מספיק. ראית איך היו המישה ימי מיסחר של ירידות שערים, עכשיו צריך כמה שבעות של עליות שערים מתוננות. היובם לייצב את המחירים. הגרם העיקרי שיקבע בסופו של עניין מה יקרה בבורסה, הוא מידת האמון שיתן הציבור בבורסה. תהיה עיתונות טובה, תיוצר אווירה טובה, נצא מהבוץ. אם כל זה לא יקרה, הבורסה תשקע ותשכח."

מידע בפרוטות — רווחים במיליונים

המפולת היתה בינואר. היא מתה ומתעוררת מדי פעם מחדש. זה קרה שוב בשבוע שעבר. אתם לא מכירים את אריה בוכוואלד. אני מכיר אותו באקראי. הוא היה אחד המשקיעים הגדולים בבורסה, בהיקף של מיליוני דולרים. את רובם הוא הפסיד. הוא הפסיד באמצעות הקרנות של ריג־פרישמן. באמצעות המניות שטיפחו עליהם. ובכזות המירע ממקור ראשון. שהיה לו תמיד, עד שבמפולת היתה המירע כעוכרי.

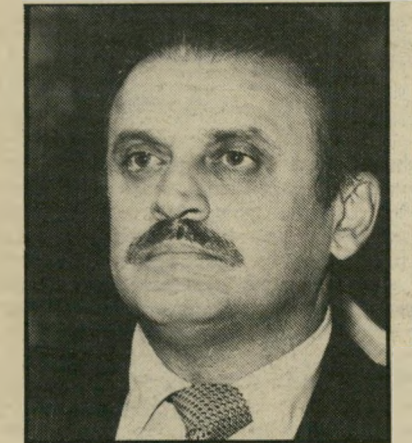
עליו היו אומרים. יש לו מספיק כסף, שיקח מונית, אבל הוא היה אומר: אפשר גם לנסוע באוטובוס. ואז היו אומרים שיסע באוטובוס. והוא היה אומר: אפשר ללכת ברגל. עכשיו אומרים שאין לו כשביל אוטובוס: מגוימים. ואז הוא החליט לתבוע את הבנק למימון ולסחר. אני לא יודע אם הוא יזכה. דבר אחד בטוח: מס הכנסה כבר זכה. עורך־הדין שלו כבר זכה. ככה זה כשהולכים ברגל במקום לקחת מונית. וזה עוד לא סוף הסיפור. הסיפור הגדול הוא, איך אפשר לקנות מירע בפרוטות ולהרוויח מיליונים.

למה מוחרמות החנויות ביפו?

כולם ולא מכולם. רק אלה שלוקחים ומאלה שנותנים מ־25% ומעלה. אך כדי לא להקדים מאוחר למוקדם, הנה הסיפור במלואו.

מסתבר שבחודשים האחרונים מדיירים התיירים הבאים בסירים מאורגנים ליפי העתיקה את רגליהם מהחנויות בה, בעיקר חנויות המזכרות והתכשיטים. שבוע, שבועיים, חודש, חודשיים — ומאות התיירים ולפעמים אלפים, חולפים על פני החנויות כאילו לא היו. יש שם כמה יהודים טובים שפרנסתם תלויה בתיירים. ועוד יותר, מסתבר במדריכי התיירים.

הלכו, בדיקו ומצאו, שהעמלות שהיו מוכנים בעלי החנויות לשלם למדריכים לא עמדו ברמה הנדרשת. 10% מערך הקניה אינם יכולים לעמוד במיבחה האינסלציה. לעומת זה, בירושלים המזרחית ובבית־לחם הרמה גבוהה יותר, ונעה בין 25% ל־35%; מסתבר שגם עמלות הן עניין של גיאוגרפיה, ובמיקרה זה מיורח עולה על מערב.

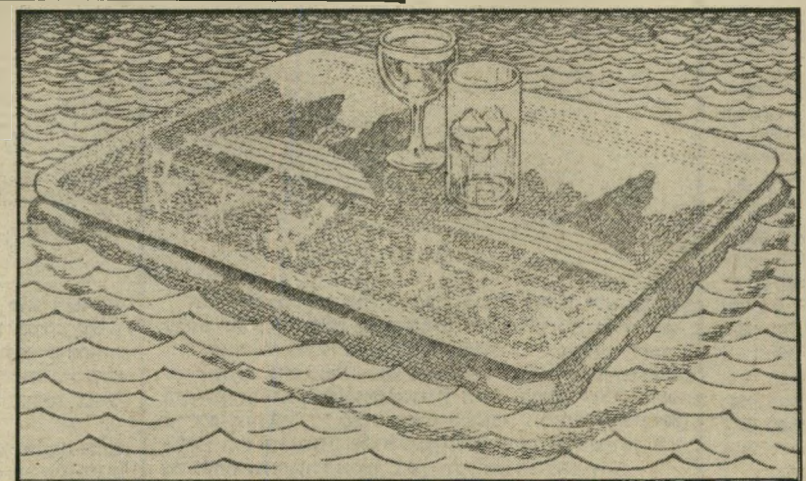

שׁי שׁירי
עמלות למדריכים

זה שמתקפת פרנסתם של בעלי החנויות ביפו העתיקה, אינה מן הראגות של משרד התיירות. אבל זה שדופקים תיירים במחירים הכוללים עמלות גבוהות — זה כן עניינו. זה שמריכי תיירים תובעים עמלות גבוהות ומקבלים, גם זה עניינו של משרד התיירות. ואפילו חוקי שם בעניין זה.

בזמנו סיפתי לכם, שככל שהתיירות לארץ קטנה, גדל מיספר אלה העוסקים בבעיות התיירות. לאחרונה אפילו נערכו כמה חילופי אישים בלישכות התיירות בחו"ל. אני לא טוען שהממונים החדשים הם מקורבי שר התיירות, אבל כפי שאמר לי אחד המקורב לעניינים, זה מאד ייתכן. בינתיים, כדי להגדיל את מיספר התיירים הבאים ארצה, ממשיך שר התיירות אברהם שריר לטוס לחו"ל. כדי להביא אותם. לכן אין לו רי זמן לטפל בעניינים פחות חשובים בארץ.

השבוע סיפר אחד המצוי בעיסקי־תיירות, שדווקא יש ענף מאוד פורה בעיסקי־תיירות: גביית עמלות שמנות עליידי מדריכי תיירים. לא

מגש מתנפח לבריכת־שחיה ארוחת־ערב בתוך המים

שעון זהב־דולרי של החברה המתמחה בשעוני מטבע. השעון החדש של חברת קורום השווייצית עשוי ממתכת זהב בן 20 דולר לגברים, ומטבע 5 דולר לנשים. הוא דוחה מים, אבל לעומת זאת אוהב הרבה כסף. מי שמבקש לקנות אחד יתכבד ויסע לשוויץ, המחירים הם עניין שבין הקונה למוכר.

וכרגיל, אי־אפשר בלי הכולבו המפורסם, המאכר־שליימר אלא שהפעם על פי בקשת הקהל, אני לא מספר על כלי חדש, אלא מצרף ציור של בניין הכולבו והכתובת באנגלית.

ארוחת־ערב

בתוך הבריכה

בצרפת כסינגונות וצבעים שונים. לעומת זה, הכסים המתנפח מופיע בשני צבעים בלבד: כחול או שקוף.

הכרחי, ממש לא יתכן בלי, לבעלי־בריכות שחיה — אך לא רק לאלה. המצאה בעלת שארירות וגלים, מגש מתנפח המבטיח שכל שחיין וגם מי שאיננו כזה, לא ייפרד לאורך זמן מהמשקאות החביבים עליו. המגש עשוי מלמין, חומר פלסטי קשיח, עמיד לחום ולקור, מיוצר

Hammacher Schlemmer
147 East 57th Street, New York City, 10022

הכתובת לכליבו המפורסם לחובבי הפצים משוגעים